

⑤④ Sposób odzyskiwania pięciotlenku wanadu ze zużytego katalizatora wanadowego

④③ Zgłoszenie ogłoszono:
14.10.1996 BUP 21/96

④⑤ O udzieleniu patentu ogłoszono:
31.12.1999 WUP 12/99

⑦③ Uprawniony z patentu:
Politechnika Śląska, Gliwice, PL

⑦② Twórcy wynalazku:
Stanisław Anioł, Gliwice, PL
Teofil Korolewicz, Gliwice, PL
Jerzy Kubala, Gliwice, PL

⑦④ Pełnomocnik:
Ziółkowska Urszula, Politechnika Śląska

⑤⑦ 1. Sposób odzyskiwania pięciotlenku wanadu ze zużytego katalizatora wanadowego, **znamienny tym**, że z rozdrobnionego zużytego katalizatora związku wanadu ługuje się rozcieńczonym roztworem wodorotlenku sodu z dodatkiem niewielkiej ilości H_2O_2 , w temperaturze 20 -30°C, w ciągu 1 godziny przy ciągłym mieszaniu, a następnie roztwór po filtracji zakwasza się kwasem siarkowym do pH ok. 6,5; odfiltrowuje strącony osad zawierający związki glinu, a zawarty w roztworze V(V) redukuje się do V(IV) i strąca osad $V_2O_4 \cdot xH_2O$, po odwirowaniu i wysuszeniu osad praży się z NH_4NO_3 w temperaturze 290°C, a otrzymany surowy V_2O_5 rozтворя się i za pomocą NH_4Cl strąca z roztworu osad metawanadanu amonu, który praży się w temperaturze 390°C.

Sposób odzyskiwania pięciotlenku wanadu ze zużytego katalizatora wanadowego

Zastrzeżenia patentowe

1. Sposób odzyskiwania pięciotlenku wanadu ze zużytego katalizatora wanadowego, **znamienny tym**, że z rozdrobnionego zużytego katalizatora związku wanadu ługuje się rozcieńczonym roztworem wodorotlenku sodu z dodatkiem niewielkiej ilości H_2O_2 , w temperaturze 20 -30°C, w ciągu 1 godziny przy ciągłym mieszaniu, a następnie roztwór po filtracji zakwasza się kwasem siarkowym do pH ok. 6,5; odfiltrowuje strącony osad zawierający związki glinu, a zawarty w roztworze V(V) redukuje się do V(IV) i strąca osad $V_2O_4 \cdot xH_2O$, po odwirowaniu i wysuszeniu osad praży się z NH_4NO_3 w temperaturze 290°C, a otrzymany surowy V_2O_5 roztopia się i za pomocą NH_4Cl strąca z roztworu osad metawanadanu amonu, który praży się w temperaturze 390°C.

2. Sposób według zastrz. 1, **znamienny tym**, że do ługowania stosuje się 3 do 5 procentowy roztwór NaOH, w stosunku wagowym fazy stałej do fazy ciekłej jak 1:10 z dodatkiem 0,16 części wagowych 30 procentowego roztworu nadtlenu wodoru.

3. Sposób według zastrz. 1, **znamienny tym**, że zawarty w roztworze V(V) redukuje się gazowym SO_2 do V(IV), a następnie gazowym NH_3 strąca osad $V_2O_4 \cdot xH_2O$, który praży się z dodatkiem NH_4NO_3

4. Sposób według zastrz. 1, **znamienny tym**, że surowy V_2O_5 roztopia się w Na_2CO_3 z dodatkiem H_2O_2 .

* * *

Przedmiotem wynalazku jest sposób odzyskiwania pięciotlenku wanadu ze zużytego katalizatora wanadowego, wycofanego z produkcji kwasu siarkowego.

Znane są różne metody odzyskiwania pięciotlenku wanadu ze zużytego katalizatora wanadowego stosowanego w produkcji kwasu siarkowego. Opisane najczęściej w literaturze technicznej ekstrakcyjne metody odzyskiwania wanadu polegają na ługowaniu jego związków roztworami kwasów, na przemian roztworami kwasów i alkaliów lub tylko roztworami alkaliów z zastosowaniem tych roztworów do produkcji nowego katalizatora. Metody te mają wiele wad i do tej pory nie znalazły praktycznego zastosowania.

Sposób według wynalazku polega na tym, że z rozdrobnionego zużytego katalizatora związku wanadu ługuje się rozcieńczonym roztworem wodorotlenku sodu z dodatkiem niewielkiej ilości H_2O_2 , w temperaturze 20 -30°C, w ciągu 1 godziny, przy ciągłym mieszaniu. Roztwór po oddzieleniu części nie rozpuszczonych zakwasza się kwasem siarkowym do pH ok. 6,5; odfiltrowuje strącony osad zawierający związki glinu, a zawarty w roztworze V(V) redukuje się do V(IV) i strąca osad $V_2O_4 \cdot xH_2O$. Oddzielony i wysuszony osad praży się z NH_4NO_3 w temperaturze 290°C.

Otrzymany surowy V_2O_5 roztopia się w Na_2CO_3 z dodatkiem H_2O_2 i za pomocą NH_4Cl strąca osad metawanadanu amonu, z którego po wyprażeniu w temperaturze 390°C otrzymuje się czysty V_2O_5 .

Korzystnie jest gdy do ługowania stosuje się 3 do 5 procentowy roztwór NaOH, w stosunku wagowym fazy stałej do fazy ciekłej jak 1:10 z dodatkiem 0,16 części wagowych 30 procentowego roztworu nadtlenu wodoru, otrzymany roztwór nasycy się gazowym SO_2 , a następnie gazowym NH_3 strąca osad $V_2O_4 \cdot xH_2O$, który po wyprażeniu z NH_4NO_3 daje surowy V_2O_5 .

Sposób według wynalazku, w wyniku dobrego właściwego czynnika ługującego i sposobu wydzielania pięciotlenku wanadu z alkalicznych roztworów, prowadzi do otrzymany-

wania V_2O_5 z wydajnością 60 - 70% w stosunku do ilości wanadu pierwotnie zawartego w użytym katalizatorze.

P r z y k ł a d. Zużyty katalizator wanadowy o składzie 4,74% V_2O_5 ; 8,0% K_2O ; 51,5% SiO_2 ; 2,7% Fe_2O_3 ; 4,0% Al_2O_3 ; 22,1% SO_3 ; 7,36 H_2O i inne rozdrabnia się do średnicy ziaren poniżej 0,2 mm, a następnie ługuje się 5 procentowym roztworem wodorotlenku sodu w stosunku wagowym 1:10 z dodatkiem 0,16 części wagowych 30 procentowego roztworu nadtlenku wodoru. Ługowanie prowadzi się w temperaturze 20 - 30°C w ciągu jednej godziny, przy ciągłym mieszaniu. Następnie roztwór filtruje się, a przesącz zakwasza się kwasem siarkowym do pH ok. 6,5. Strącony osad zawierający związki glinu oddziela się. Roztwór nasyca się gazowym SO_2 , a następnie gazowym NH_3 strąca się osad V(IV). Strącanie osadu w postaci $V_2O_4 \cdot xH_2O$ prowadzi się w temperaturze otoczenia doprowadzając roztwór do pH równe 10,5. Po filtracji i wysuszeniu osad praży się z NH_4NO_3 w temperaturze 290°C.

Otrzymany surowy V_2O_5 roztwarza się w Na_2CO_3 z dodatkiem H_2O_2 i za pomocą NH_4Cl strąca z roztworu osad metawanadanu amonu, który praży się do V_2O_5 w temperaturze 390°C.

177 606